

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Aan
De minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Lisette de Wind
Datum
12 april 2017
Ons kenmerk
Cft 201700060
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies verhogen renteloze lening onderwijshuisvesting Openbaar Lichaam Bonaire

Geachte mevrouw Bussemaker,

Conform artikel 89 van de Wet Financiën Openbare Lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) heeft de Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) op 4 april jl. een aanvraag tot het verhogen van de renteloze lening ten behoeve van de lopende investering in onderwijshuisvesting ingediend bij de Minister die het aangaat, door tussenkomst van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft).

Het Cft heeft dit verzoek conform afspraak binnen vier weken na ontvangst van het verzoek van zijn advies voorzien en zendt de aanvraag hierbij met zijn advies aan u.

Op 4 april jl. heeft het Cft van de Eilandsraad van het OLB een aanvraag voor een verhoging van de bestaande renteloze lening ontvangen ten behoeve van de volledige uitvoering van het Masterplan Onderwijshuisvesting Bonaire 2012 – 2017. Het gaat hierbij om een additioneel bedrag van USD 5,9 miljoen. Het totaalbedrag van de renteloze lening aan het OLB wordt als gevolg van deze verhoging USD 25 miljoen.

De beschikbare informatie ter beoordeling van deze aanvraag is ondanks verschillende verzoeken beperkt. Het Cft heeft desondanks met de beschikbare informatie de aanvraag voor deze aanvullende renteloze lening getoetst en adviseert op basis van de criteria zoals die zijn opgenomen in artikel 89 van de Wet FinBES. Bij uw beoordeling van de aanvraag kan bijgaand advies worden betrokken.

Advies en aandachtspunten

Op basis van de beoordeling van de aanvraag aan de Wet FinBES komt het Cft tot een positief oordeel over de voorliggende aanvraag. Het Cft merkt hierbij een aantal aandachtspunten op:

- Het Cft vraagt uw aandacht om te bewerkstelligen dat de nieuwe budgettering, in tegenstelling tot de oorspronkelijke berekeningen, nu wel volledig is om het project geheel af te ronden en ook toereikend om aan de gestelde kwaliteitseisen te voldoen. Op basis van de verkregen informatie heeft het Cft op de volledigheid en juistheid van de thans genoemde aanvullende bedragen niet voldoende kunnen toetsen. In dat verband vragen wij uw specifieke aandacht voor de melding door het Rijksvastgoedbedrijf dat advieskosten, leges en heffingen bij de nieuwe berekeningen buiten beschouwing zouden zijn gelaten.
- Dat de project aansturing is verbeterd waardoor er geen nieuwe tegenvallers ontstaan die niet gedekt kunnen worden uit de post onvoorzien.
- De verhoging van de renteloze lening met als gevolg een verlenging van de looptijd met 6 jaar, legt een grote belasting op de meerjarige begroting van het OLB en kan nadelig zijn voor de bekostiging van onderhoudsplannen. Hoe langer de lening loopt hoe minder ruimte er in de begroting is voor onderhoud van o.a. de scholenhuisvesting. Het Cft adviseert hierover aanvullende afspraken te maken met het OLB.

Toetsing

Het Cft heeft de aanvraag getoetst aan de criteria in artikel 89 van de Wet FinBES en is van oordeel dat de aanvraag in voldoende mate voldoet aan de getoetste criteria.

Hieronder treft u in een overzicht de toetsingscriteria aan. Daaronder staat toegelicht hoe het Cft tot zijn advies is gekomen.

CRITERIA	
Beoordelen van de juistheid van het instrument van de renteloze lening om in de middelen voor een noodzakelijk geachte investering te voorzien.	✓
Beoordelen of sprake is van uitoefening van een publieke taak.	✓
Beoordelen in hoeverre het Openbaar Lichaam de financiële ruimte heeft om ten laste van een jaarlijkse afschrijving op de vrije uitkering de betreffende investering te doen.	✓

1. Juistheid instrument renteloze lening

Het Cft beoordeelt de juistheid van het instrument van de renteloze lening om in de middelen voor een noodzakelijk geachte investering te voorzien:

- Het Cft beoordeelt of er eventuele eigen reserves zijn waarmee de financiering kan worden gedaan;
- Het Cft beoordeelt of er een mogelijkheid is de betreffende financiering met een bijzondere uitkering te bewerkstelligen.

Beoordeling:

- In artikel 11 lid 1 van de Wet FinBES is opgenomen dat een Openbaar Lichaam niet (privaat) mag lenen.
- Het OLB heeft in de meerjarenbegroting 2017 geen budget opgenomen voor een eventuele verhoging van deze renteloze lening.
- Het ministerie van OCW heeft aangegeven geen middelen beschikbaar te stellen in de vorm van een Bijzondere Uitkering ter dekking van de aanvullende bedrag van USD 5,9 miljoen.

Conclusie

De beoordeling of de renteloze lening een geschikt instrument is om in de middelen voor de noodzakelijk geachte investering te voorzien heeft al in 2013 plaatsgevonden. Het Cft heeft zich bij de huidige analyse geconcentreerd op de verhoging van deze renteloze lening en concludeert dat het een geschikt instrument is om het project af te ronden.

2. Publieke taak

Het Cft beoordeelt of sprake is van uitoefening van een publieke taak.

- Een publieke taak kan geformuleerd worden als een noodzakelijke bevordering van de productie of de consumptie van een bepaalde goed of dienst, dan wel de slechts door monopolie mogelijke totstandkoming van de productie.
- Er kan gesteld worden dat het OLB iets tot haar publieke taak kan rekenen wanneer het particuliere bedrijfsleven niet of tegen bijzonder hoge kosten in een voorziening voorziet, waardoor deze (voor velen) niet bereikbaar is.

Beoordeling:

De verhoging van de renteloze lening dient om het project af te kunnen ronden. Het doel van de oorspronkelijke renteloze lening is ongewijzigd gebleven. Het OLB is belast met de wettelijke taak om voorzieningen in de huisvesting te treffen voor publiek bekostigde scholen. Het OLB is van mening dat het van belang is om de bouwwerkzaamheden voort te zetten om als zodanig de scholen af te leveren.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van de uitoefening van een publieke taak is de aanvullende renteloze lening volgens het Cft een geschikt instrument om in de middelen voor de noodzakelijk geachte investering te voorzien om het project te kunnen afronden.

3. Financiële ruimte openbaar lichaam Bonaire

Het Cft is bij de toetsing uitgegaan van de volgende gegevens/aannames:

- Het totaal benodigd extra budget bedraagt USD 17,7 miljoen.
- OLB participeert voor 1/3 deel in de totale lening; Dit komt uit op USD 5,9 miljoen voor het OLB.
- Als gevolg wordt de renteloze lening van het OLB verhoogd van USD 19,1 mln naar USD 25 mln.

- De looptijd van de renteloze lening wordt verlengd met 6 jaar; van 2031 naar het jaar 2037.
- De aflossingen ten bedrage van USD 1.005.263 per jaar blijven ongewijzigd.
- OLB heeft tot nu toe jaarlijks aan de aflossingsverplichtingen voldaan.
- OLB heeft positieve resultaten behaald afgelopen jaren.
- Meerjarige cijfers gedurende de looptijd van de lening is niet bekend. Het Cft gaat uit van de laatste goedgekeurde meerjarige begroting 2017.

Beoordeling:

Op basis van bovenstaande gegevens en aannames beoordeelt het Cft de aanvraag als volgt:

- Vanaf het eerste jaar van aflossing tot eind 2016 (voorlopige cijfers 2016) was er jaarlijks sprake van een overschot op de begroting en het kunnen voldoen aan de jaarlijkse aflossingsverplichtingen op de renteloze lening. Op basis van de meer-jaren begroting 2017-2020 kan aan de aflossingsverplichting op de renteloze lening worden voldaan.
- De liquiditeitspositie is afgelopen jaren positief. We constateren een positieve ontwikkeling van de vrij beschikbare liquiditeitsruime.

Conclusie

Gegeven de hierboven genoemde gegevens en aannames en de uitgevoerde analyse door het Cft, is het Cft van mening dat het OLB momenteel de financiële ruimte heeft om de looptijd te verlengen met 6 jaar bij ongewijzigd jaarlijks aflossingsbedrag.

Op basis van bovenstaande analyse oordeelt het Cft positief op de verhoging van de renteloze lening met ANG 5,9 miljoen door middel van een verlenging van de looptijd met 6 jaren en adviseert u in te stemmen met het verzoek van het OLB.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire
De griffier van de eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire